

Vårdande bedömning inom ambulanssjukvård Caring Assessment in Prehospital Emergency Care

10 högskolepoäng

10 credits

Ladokkod: 62MV01

Version: 3.1

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2012-11-16

Gäller från: HT 2012

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1N)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav:

- Sjuksköterskeutbildning, 180 hp, enligt 2007 års studieordning eller
- Sjuksköterskeutbildning, 120 p, enligt 1993 års studieordning, innefattande ett självständigt arbete på 10 poäng eller
- Äldre sjuksköterskeutbildning och kandidatexamen inom vårdvetenskap/omvårdnad.

Dessutom

- Svensk legitimation som sjuksköterska,
- 1 års yrkeslivserfarenhet som sjuksköterska (heltid) och
- B-körkort.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Innehållet i kursen fokuserar på vårdande bedömning utifrån ambulanssjukvårdens förutsättningar och ambulanssjuksköterskans förhållningssätt, ledarskap och etiska ställningstaganden. Kursen behandlar också ambulanssjukvårdsspecifika läkemedel utifrån farmakokinetik och farmakodynamik. Vidare behandlas ambulansens utrustning samt kommunikations- och informationssystem. Kursen innefattar även vårdhygien, arbetsmiljö, ergonomi och utryckningskörning. Kursen innehåller även en introduktion till examensarbetet och studenten skaffar sig här en översikt över kvalitativa och kvantitativa datainsamlingsmetoder, forskningsetik samt genomförandet av systematiska litteraturstudier.

Mål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera och värdera olika vetenskapliga perspektiv och metoder
- analysera och värdera evidensbaserad forskning inom vårdande bedömning
- relatera vårdvetenskapliga begrepp och teorier till specialområdet ambulanssjukvård
- analysera och värdera omvårdnadsbehov samt prioritera rätt vårdnivå
- förklara och analysera effekter av ambulanssjukvårdsspecifika läkemedel
- analysera och värdera förutsättningarna för ambulanssjukvård
- förklara grundprinciperna för kommunikations- och informationssystem inom ambulanssjukvård och samordnad räddningstjänst
- redogöra för lagstiftning som reglerar ambulanssjukvård

- relatera ambulanssjuksköterskans ansvars- och verksamhetsområde till lagar, författningar och prehospital sjukvårdsledning.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten kunna analysera komplexa frågeställningar, formulera bedömningar och ha handlingsberedskap avseende

- evidensbaserad forskning och resultatens betydelse för vårdande bedömning
- patientens vårdbehov
- ambulanssjukvårdsspecifika läkemedel
- hygieniska och aseptiska principer
- ambulansens utrustning samt kommunikations- och informationsutrustning
- uttryckningskörning med ambulans
- ambulanssjuksköterskans arbetsmiljö, ledarskap, ansvars- och verksamhetsområde.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera forskningsetiska problem
- reflektera över ambulanssjuksköterskans förhållningssätt samt betydelsen av ett vårdande möte
- identifiera och analysera etiska dilemman och frågeställningar i vårdandet.

Undervisningsformer

Kursintroduktion, föreläsningar och seminarier. I kursen ingår även grupparbeten, enskilt arbete, övningar och verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Individuell skriftlig tentamen
- Skriftliga examinationsuppgifter
- Inlämningsuppgift

Studenten har rätt till fem tentamenstillfällen, varav tre tillfällen inom kursens ram och ytterligare två inom ett år. Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt institutionsspecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs respektive VHBs hemsida.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper och färdigheter. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på institutionens hemsida.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot ambulanssjukvård, 60 hp. Kursen kan läsas som fristående kurs.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.

Bilaga: Litteraturlista för Vårdande bedömning inom ambulanssjukvård (62MV01)

- Almerud Österberg, S. & Nordgren, L. (Red.). (2012). *Akut vård ur ett patientperspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 102 s.
- Backman, A.S. (2010). *Emergency care seeking behaviour: in relation to patients' and providers' perceptions and attitudes*. Doctoral thesis. Department of Medicine, Karolinska University Hospital Solna, Clinical Epidemiology Unit: Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden. Tillgänglig på URL: <http://publications.ki.se/jspui/handle/10616/1> (s. 20-30). 10 s.
- Beillon, L.M. (2010). *Att värdera vårdbehov – ett kliniskt dilemma. En studie av nyttjandet av ambulanssjukvård i olika geografiska områden*. Doktorsavhandling. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, Göteborg. Tillgänglig på URL: <http://www.nhv.se/customer/templates/InfoPage413.aspx?epslanguage=SV> (s. 73-100). 27 s.
- Berlin, J. & Carlström, E. (2010). *Samverkan på olycksplatsen. Om organisatoriska barriäreffekter*. Tillgänglig på URL: www.msb.se/sv/Kunskapsbank/Forskning--studier/ 23 s.
- Bremer, A. (2012). *Vid existensens gräns – Etiskt vårdande och professionellt ansvar vid hjärtstopp utanför sjukhus*. Doktorsavhandling. Linnaeus University Dissertations No 75/2012. Växjö/Kalmar: Linnéuniversitetet, Institutionen för hälso- och vårdvetenskap. Tillgänglig på URL: <http://lnu.diva-portal.org/smash/search.jsf> (s. 86-103). 17 s.
- Crafoord, C. (2004). *Hjärtats oro: anteckningar från ett vardagligt sjukdomsfall*. Stockholm: Natur & Kultur. 230 s.
- Dahlberg, K., Dahlberg, H. & Nyström, M. (2008). *Reflective lifeworld research* (2nd rev. ed.). Lund: Studentlitteratur. (Valda delar ca 100 s).
- Dahlberg, K. & Segesten, K. (2010). *Hälsa & vårdande: I teori och praxis*. (Kap 3-5.) Stockholm: Natur och Kultur. 153 s.
- Dalton, A.L., Limmer, D., Mistovich, J.J. & Werman, H.A. (2006). *Advanced Medical Life Support* (3rd ed.). New Jersey: Brady/Prentice Hall Health. (Valda delar ca 200 s).
- Fioretos, I. (2002). Patienten som kulturellt objekt. Ingår i: Magnusson F. (red). *Etniska relationer i vård och omsorg*. (s. 147-180.) Lund: Studentlitteratur. 34 s.
- Hermerén, G. (red.). (2011). *God forskningssed*. (Vetenskapsrådets rapportserie 2011:1). Stockholm: Vetenskapsrådets expertgrupp för etik. (s 1-52, 59-71, 87-97, 105-123). Tillgänglig på URL: <http://www.vr.se/etik/publikationerochriktlinjer> 92 s.
- Jern, S. (2010). *Klinisk EKG-diagnostik*. Göteborg: Sverker Jern Utbildning AB. Valda delar ca 100 s.
- Lundälv, J. (2011). *Säker uttryckning. Krasch och prevention vid uttryckningskörning*. Bokförlaget Meyers. 159 s.
- Polit, D.F. & Beck, C.T. (2012). *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice*. Philadelphia: Wolters Kluwer, Lippincott Williams & Wilkins. (Valda delar ca 100 s).
- Suserud, B.-O. & Svensson, L. (red.). (2009). *Prehospital akutsjukvård*. Stockholm: Liber AB. Valda delar ca 300 s.
- Wireklint Sundström, B. (2005). *Förberedd på att vara oförberedd. En fenomenologisk studie av vårdande bedömning och dess lärande i ambulanssjukvård*. (s. 15-47, 87-116). Acta Wexionensia, 64/2005. Doktorsavhandling. Växjö universitet, Institutionen för vårdvetenskap och socialt arbete. Växjö: Växjö University Press. 61 s.

Artiklar

- Bost, N., Crilly, J., Wallis, M., Patterson, E. & Chaboyer, W. (2010). Clinical handover of patients arriving by ambulance to the emergency department: A literature review. *International Emergency Nursing*, 18(4), 210-220. 10 s.
- Bremer, A., Dahlberg, K. & Sandman, L. (2012). Balancing between closeness and distance: Emergency medical services personnel's experiences of caring for families at out-of-hospital cardiac arrest and sudden death. *Prehospital and Disaster Medicine*, 26(6), 1-11. 11 s.
- Bång, A., Grip, L., Herlitz, J., Kihlgren, S., Karlsson, T., Caidahl, K., & Hartford, M. (2007). Lower mortality after prehospital recognition and treatment followed by fast tracking to coronary care compared with admittance via emergency department in patients with ST-elevation myocardial infarction. *International Journal of Cardiology*, 129(3), 325-332. 7 s.
- Heinzer, M.M., Bish, C. & Detwiler, R. (2003). Acute dyspnea as perceived by patients with chronic obstructive pulmonary

disease. *Clinical Nursing Research*, 12(1), 85-101. 12 s.

Holmberg, M. & Fagerberg, I. (2010). The encounter with the unknown: Nurses lived experiences of their responsibility for the care of the patient in the Swedish ambulance service. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 5(2). DOI: 10.3402/qhw.v5i2.5098. 9 s.

Johansson, I., Swahn, E., & Strömberg, A. (2007). Manageability, vulnerability and interaction: a qualitative analysis of acute myocardial infarction patients' conceptions of the event. *European Journal of Cardiovascular Nursing*, 6(3), 184-191. 8 s.

Lindström, V., Heikkilä, K., Fak, A.C., Karlsten, R., Bohm, K. & Castrén, M. (2012). Barriers and opportunities in assessing the emergency call – a qualitative study. (Submitted). 19 s.

Sandman, L., & Nordmark, A. (2006). Ethical conflicts in prehospital emergency care. *Nursing Ethics*, 13(6), 592-607. 15 s.

Shaban, R. (2008). Paramedics' clinical judgment and mental health assessments in emergency contexts: Research, practice, and tools of the trade. *Journal of Emergency Primary Health Care (JEPHC)*, 4(2). Tillgänglig på URL: <http://www.jephc.com> 13 s.

Vicente, V., Ekebergh, M., Castren, M., Sjöstrand, F., Svensson, L. & Wireklint Sundström, B. (2011). Differentiating frailty in older people using the Swedish ambulance service: A retrospective audit. *International Emergency Nursing*, doi:10.1016/j.ienj.2011.09.005 10 s.

Öhlander, M. (2004). Problematic patienthood. "Immigrants" in Swedish Health care. *Ethnologia Scandinavica*, 34, 89-107. 19 s.

2012-06-20 ABA, ABR, BOS, BSU

Utbildningsutskottet: 2012-08-24